

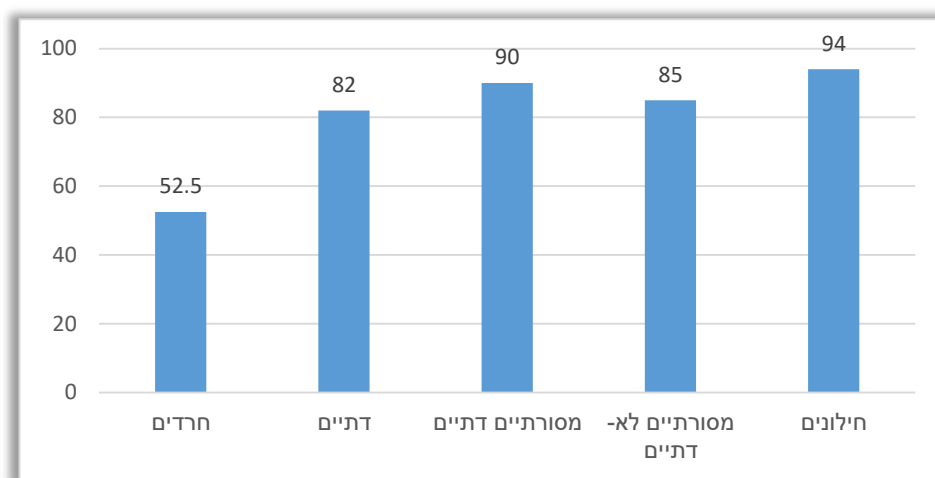
הקול הישראלי, חג שבועות 2019 - גיור

פרופ' תמר הרמן ואור ענבי

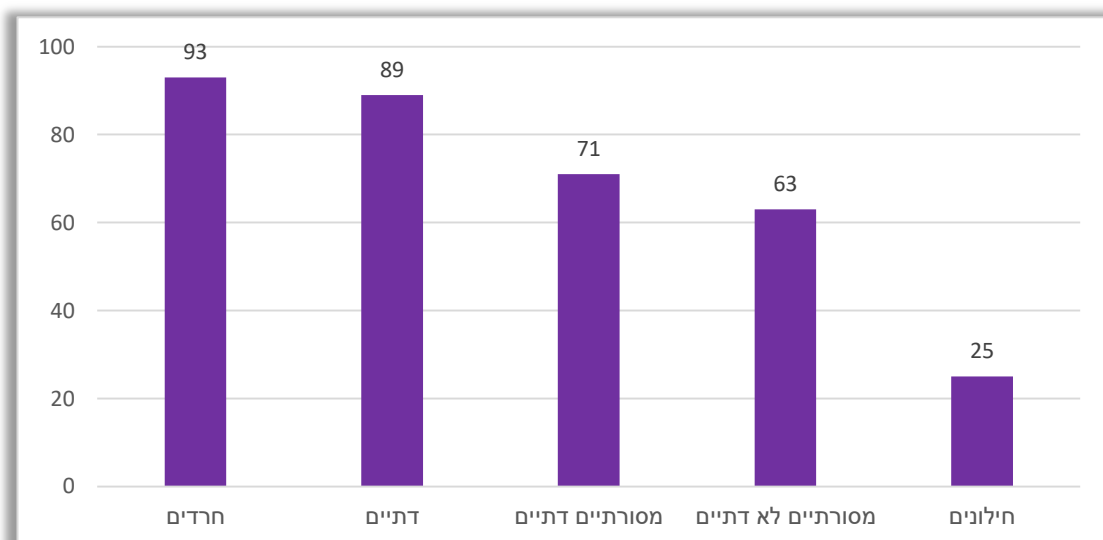
הצטרפות לעם ישראל היא כידוע אחד המוטיבים המרכזיים של סיפור רות המואביה המועלה על נס בחג השבועות. לקראת החג בדקנו מה חושבים ישראלים יהודים לגבי מי שאינם יהודים כהלכה, וכן לגבי תהליך הגיור בכלל והתהליכים הנוהגים היום בישראל בפרט.

נכונות לקרבה עם מי שאינו יהודי לפי ההלכה

הצגנו בפני המרואיינים שאלה לגבי מידת הנכונות שלהם לקבל מי שאינו יהודי כשכן או כבן זוג להם או לילדיהם. באשר לשכנות עם מי שאינו יהודי כהלכה, מצאנו רוב בכל הקבוצות על הרצף החרדי-חילוני המוכנים לכך, אם כי הרוב הזה קטן בבירור בקרב החרדים.

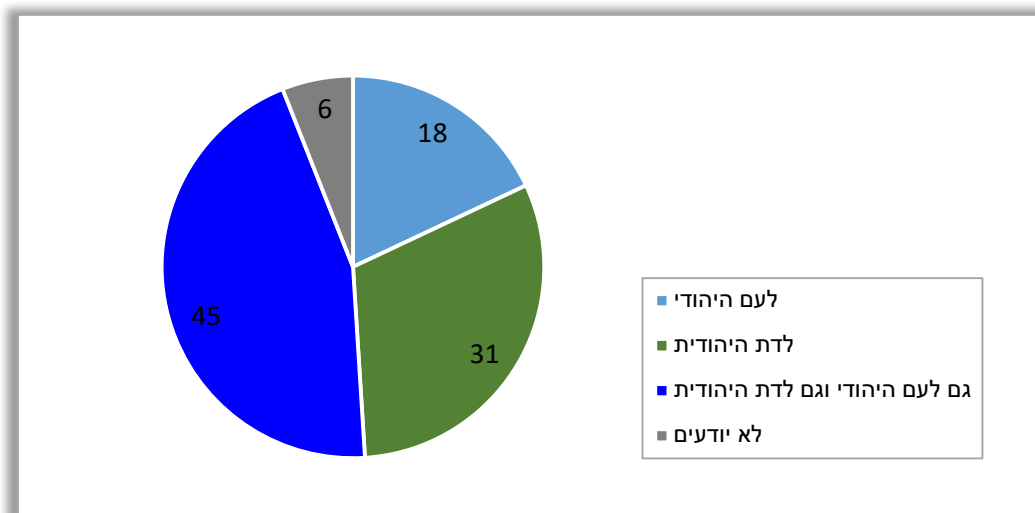

התמונה שונה בעליל כאשר מדובר בנכונות לקבל מי שאינו יהודי כהלכה כבן זוג לעצמם או לבנם/בתם. כפי שמראה התרשים, למעט בקבוצת החילונים בשאר הקבוצות יש רוב גדול שאינם מוכנים להיכנס בקשרי זוגיות עם מי שאינם יהודים לפי ההלכה.

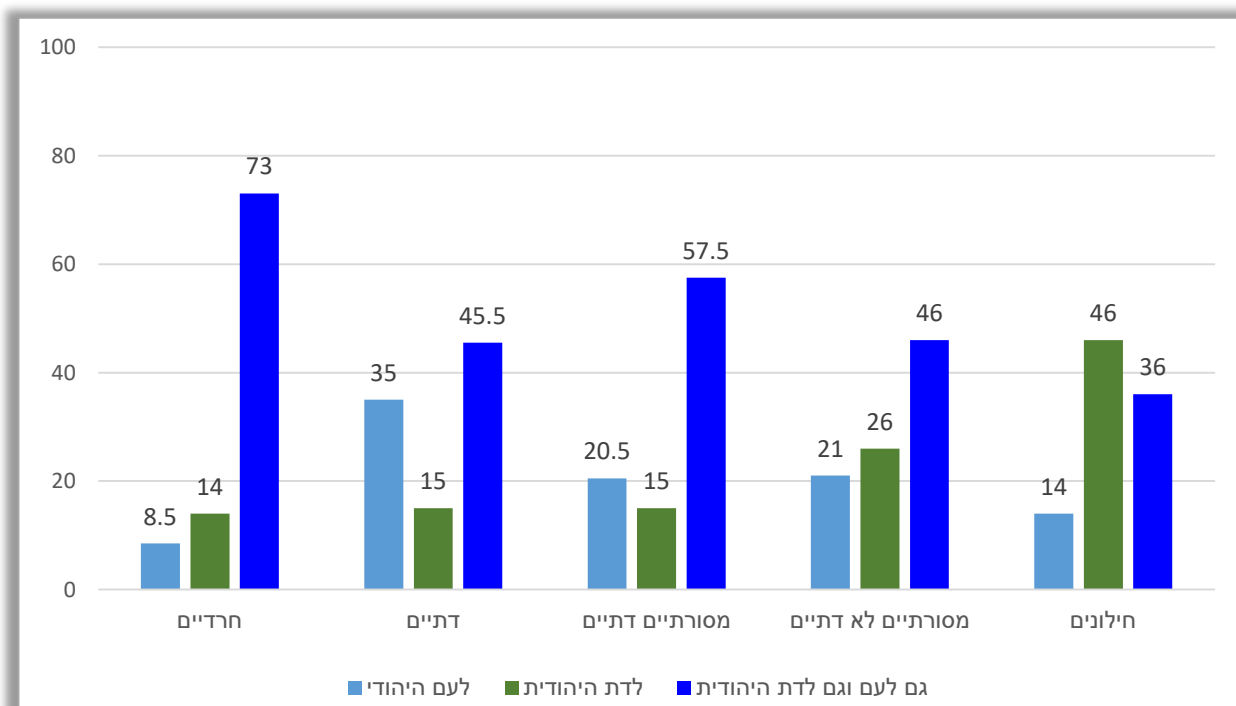

מהו גיור?

שאלנו: "האם בעיניך תהליך הגיור הוא: הצטרפות לדת היהודית, לעם היהודי או גם לעם היהודי וגם לדת היהודית?" השיעור הגבוה יותר של המשיבים (45%) אמרו כי בעיניהם גיור משמעותו הצטרפות לעם ולדת כאחד. במקום השני נבחרה האפשרות של הצטרפות לדת היהודית (31%) ובמקום השלישי – לעם היהודי (18%).

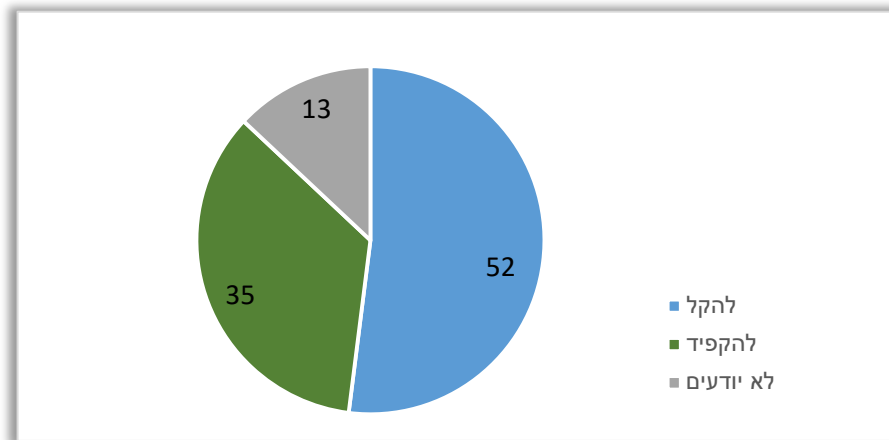

ואולם, יש הבדלים גדולים בין הקבוצות השונות על הרצף החרדי-חילוני: בכל הקבוצות, למעט בקבוצה החילונית, השיעור הגבוה ביותר (ולעיתים רוב כמו אצל החרדים – 73% והדתיים – 57.5%) הסבורים כי גיור פירושו הצטרפות גם לעם וגם לדת היהודית. החילונים הם הקבוצה היחידה שהשיעור הגבוה ביותר בה רואים בגיור מהלך של הצטרפות לדת היהודית בלבד.

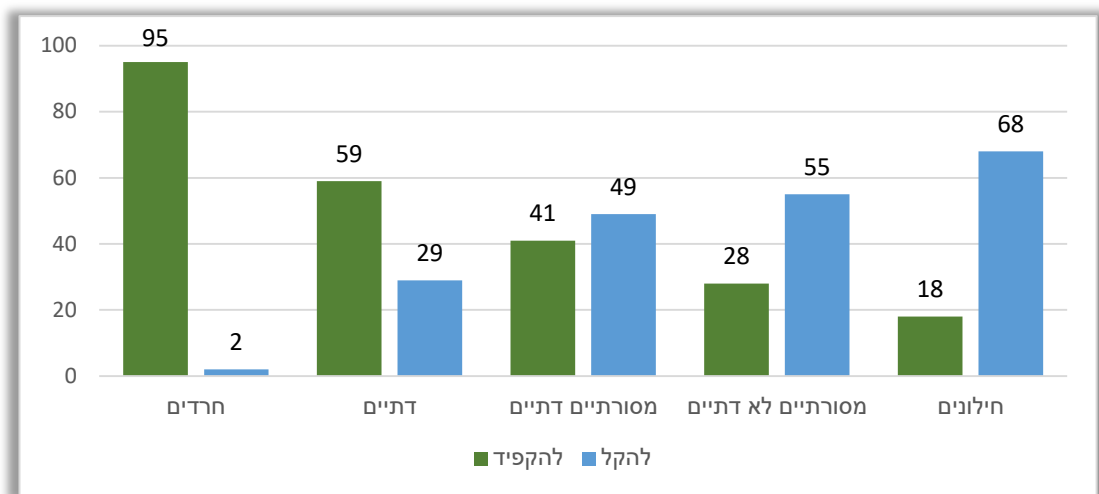

להקל או להחמיר?

שאלנו: "לדעתך, האם צריך להקל בגיור (עד כמה שניתן בגבולות ההלכה) כדי לאפשר ליותר מתגיירים להצטרף לעם היהודי, או שצריך להקפיד מאוד בגיור גם אם יהיו פחות מתגיירים?" בכלל המדגם רוב קטן (52%) סבורים שצריך להקל והמיעוט (35%) – שיש להקפיד.

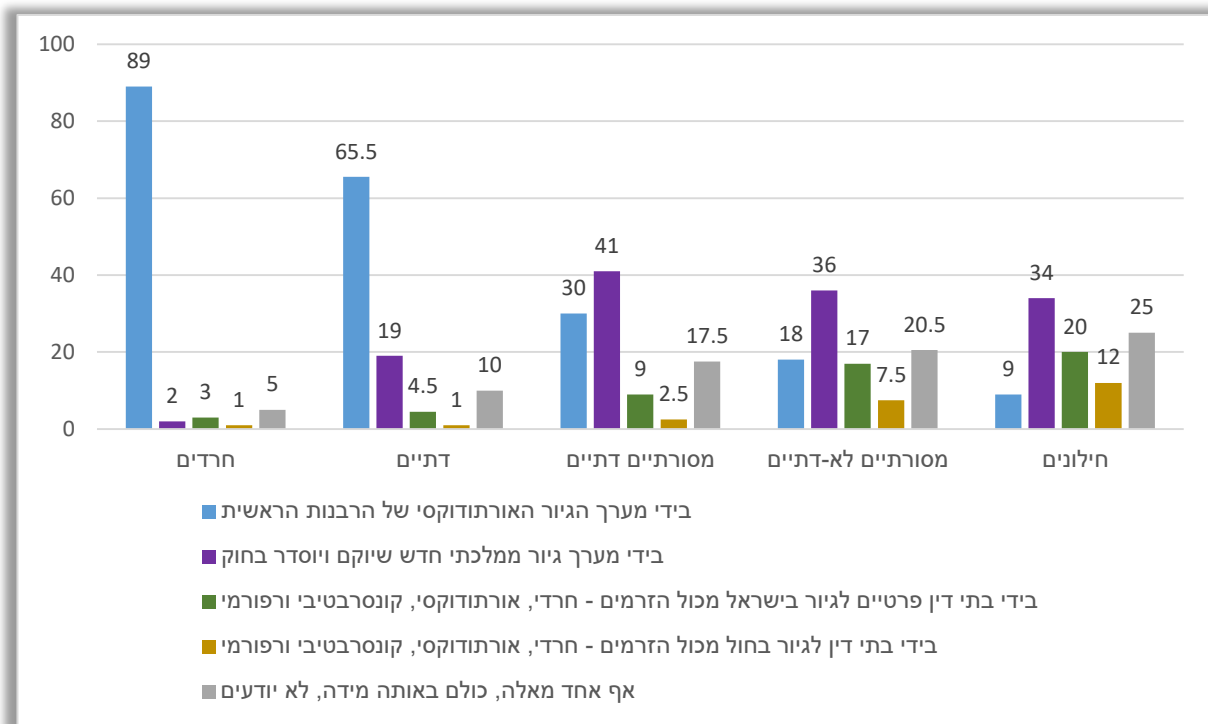
ואולם, פילוח של המדגם לפי מיקום על הרצף החרדי-חילוני מעלה, כצפוי, כי הקבוצות הדתיות יותר מצדדות בהקפדה רבה והקבוצות הקרובות יותר לחילוניות הן יותר בעד הקלה:

בידי מי צריכה להיות הסמכות לגיור?

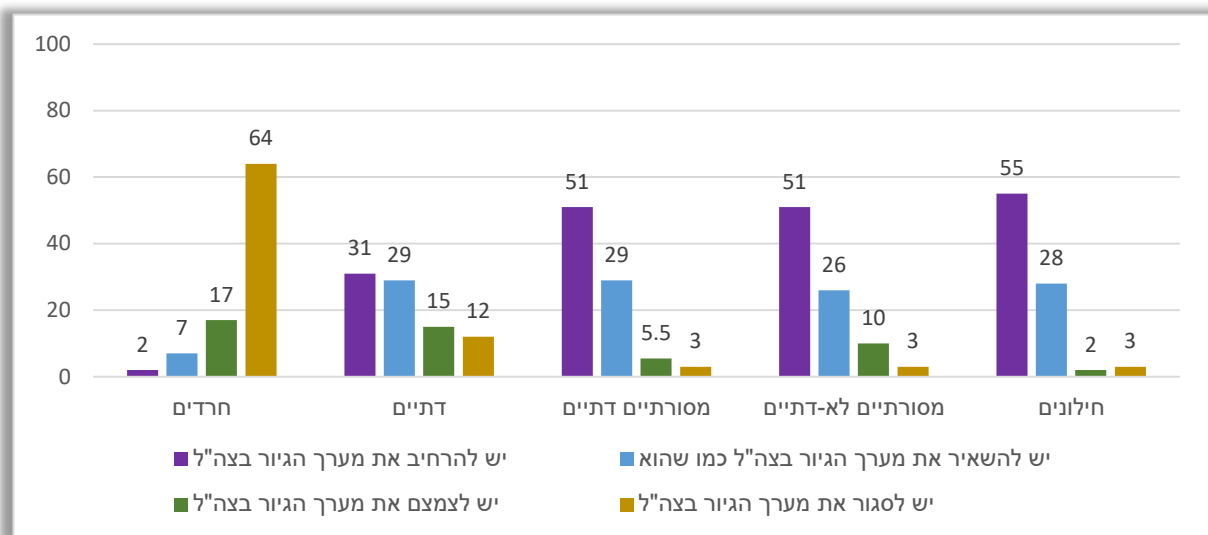
שאלנו: "בידי מי צריכה להיות הסמכות לקבוע שאדם הוא יהודי לצורך הכרה של מדינת ישראל ביהדותו?" אפשרויות התשובה היו: בידי מערך הגיור האורתודוקסי של הרבנות הראשית, בידי מערך גיור ממלכתי חדש שיוקם ויוסדר בחוק, בידי בתי דין פרטיים לגיור בישראל מכול הזרמים – חרדי, אורתודוקסי, קונסרבטיבי ורפורמי, בידי בתי דין לגיור בחו"ל מכול הזרמים – חרדי, אורתודוקסי, קונסרבטיבי ורפורמי. בכלל המדגם כשליש – השיעור הגבוה ביותר – העדיף מערך גיור ממלכתי חדש (31%), 27% העדיפו את מערך הגיור האורתודוקסי של הרבנות הראשית, 15% - מערכי גיור פרטיים בארץ, ו- 7.5% מערכי גיור פרטיים בארץ ובחו"ל.

פילוח לפי מיקום על הרצף החרדי-חילוני העלה כי מערך הגיור האורתודוקסי של הרבנות הראשית זכה למירב התמיכה בקרב החרדים והדתיים (בהתאמה 89%, ו-66.5%). בקרב המסורתיים דתיים, המסורתיים הלא-דתיים והחילונים השיעור הגבוה ביותר תמכו בהקמת מערך גיור ממלכתי חדש שיוסדר החוק.

מערך הגיוס הצה"לי

שאלנו: "בצה"ל פועל מערך גיור שהתהליכים בו פשוטים וקצרים יותר. במסגרתו גוירו עד היום מעל 10,000 חיילים. האם לדעתך: יש להרחיב את מערך הגיור בצה"ל, יש להשאיר את מערך הגיור בצה"ל כמו שהוא, יש לצמצם את מערך הגיור בצה"ל, יש לסגור את מערך הגיור בצה"ל?" הנתונים מורים כי רק הקבוצה החרדית מעוניינת בסגירתו של מערך הגיוס בצה"ל או בצמצומו. כל שאר הקבוצות מעוניינות בהרחבתו.

מדד הקול הישראלי נערך על-ידי מרכז גוטמן לחקר דעת קהל והמדיניות במכון הישראלי לדמוקרטיה. בסקר, שנערך באינטרנט ובטלפון (השלמות של קבוצות שאינן מיוצגות כראוי במרשתת) בין התאריכים 20-22/5, רואיינו 586 איש ואשה בשפה העברית ו-105 בשפה הערבית, המהווים מדגם ארצי מייצג של כלל האוכלוסייה הבוגרת בישראל בגילאי 18 ומעלה. טעות הדגימה המרבית לכלל המדגם $\pm 3.7\%$ ברמת ביטחון של 95%. עבודת השדה בוצעה על ידי מכון סמית בהנהלת רפי סמית. לקובץ הנתונים המלא ראו: <https://dataisrael.idi.org.il>